

Клочко Т. А.

кандидат економічних наук,

старший викладач кафедри економіки та підприємництва

Сумський національний аграрний університет

м. Київ, Україна

ПОТЕНЦІАЛ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА

Процеси трансформації, які відбуваються, в економіці України закладають основи для зростання ролі ресурсів у економічній та виробничій діяльності агроформувань і надають відповідного значення ресурсному потенціалу у їх соціально-економічному розвитку. Саме підприємства регіонів виступають у межах країни тими об'єктами управління, які поєднують у собі територіальні та галузеві елементи виробництва, що характеризують певний рівень ресурсного потенціалу і це може бути використано для підвищення рівня конкурентоспроможності сільського господарства. Саме тут криється принципова відмінність між різними ланками регіонального відтворювального процесу, кінцевою метою якого є матеріальний добробут населення, екологічно чистий простір, випуск екологічно чистої продукції тощо. Все вище зазначене потребує певних матеріальних, нематеріальних, фінансових ресурсів, які повинні надавати економічні суб'єкти регіону [1].

Стабілізація сільськогосподарського виробництва, надійне постачання країни продуктами харчування та сільськогосподарською сировиною можливо лише при раціональному використанні наявного виробничого потенціалу в АПК, підвищенні зацікавленості кожного працівника в кінцевих результатах своєї праці.

На даний час фактично відсутні дослідження з оцінки потенціалу розвитку підприємства. Недостатньо обґрунтовані і використані сучасні підходи до формування потенціалу розвитку підприємства, в тому числі сільськогосподарського, з метою підвищення ефективності його діяльності та досягнення сталого розвитку. Потенціал підприємства (в найзагальнішому сенсі) – сукупність «стратегічних» ресурсів, що знаходяться в розпорядженні підприємства та мають визначальне значення для можливостей і меж функціонування підприємства в тих чи інших умовах [2].

Сукупний потенціал підприємства утворюється із складових, таких як: трудовий, економічний, організаційний, науково-технічний, виробничий, підприємницький і фінансовий потенціал. Ресурси – це вид потенційних цінностей, необхідних для нормального здійснення будь-якого виду економічної діяльності (наприклад, комерційної, підприємницької, інвестиційної); певний набір необхідних факторів виробництва, призначений для досягнення стратегічних цілей або вирішення тактичних та інших задач [2].

«Ресурси» і «витрати» не є синонімічні. Їх може відокремлювати один від одного фактор часу або будь-які дії над ними. Витрати – це використання матеріальних, трудових, фінансових, інформаційних та інших видів ресурсів у вартісному вираженні для забезпечення процесу розширеного відтворення. Витрати – залучений обсяг виробничих ресурсів, виражений у грошовій формі (живої праці, виробничих фондів, матеріальних, фінансових), потрібний для виготовлення продукції, товару, реалізації підприємницького проекту тощо [3].

Процес розробки стратегії розвитку потенціалу сільськогосподарського підприємства формується з наступних етапів: 1) оцінюється структура, аналізується динаміка та визначається ефективність використання виробничих фондів і потенціалу підприємства; визначається його частки або ніші на ринку; 2) береться до розгляду рівень конкурентоспроможності основної продукції, стан самого підприємства в цілому і структура

його сукупного потенціалу; 3) аналізується наявність виробничих ресурсів і втрати економічних ресурсів на підприємстві; 4) здійснюється вибір головної стратегії і тактики розвитку підприємства; 5) планується розвиток потенціалу підприємства з урахуванням визначених пріоритетів і цілей та обмежень наявних ресурсів; 6) здійснюються заплановані заходи, спрямовані на забезпечення економічного зростання і розвиток потенціалу підприємства [2].

Отже, зростання обсягу потенціалу підприємства та підвищення ефективності його використання зводиться до аналізу його структури, оцінки якості та прогнозування впливу великої сукупності чинників на конкурентоспроможність підприємства і його присутність на ринку. Для сучасного етапу розвитку економіки підприємства осмислення поняття «потенціал підприємства» набуває великого значення для досягнення підприємством стійкого розвитку. Сучасні динамічно мінливі ринкові умови потребують удосконалення інструментів і технологій управління підприємствами з метою підвищення ефективності їх господарської діяльності. Таким чином, під потенціалом розвитку підприємства будемо розуміти сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих виробничого, економічного та інноваційного потенціалів підприємства, які завдяки синергетичного ефекту, що виникає в результаті їх взаємодії і переходу потенційної енергії системи в кінетичну дозволяють підприємству розвиватися. При цих умовах здатність системи протистояти ентропій тенденціям зовнішнього середовища забезпечить підприємству сталий розвиток [3].

Література:

1. Бармашова Л.В., Кучерова Е.Н. Концептуальные аспекты устойчивого развития предприятия. Монография: Вязьма: ВФ ГОУ МГИУ, 2010. 93с.
2. Кириленко І. Г. Агропромисловий комплекс України: сучасний стан та погляд у майбутнє. Економіка АПК. Київ.: 2011. № 4. 145 с.
3. Краснокутська Н.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посібник. Київ.: Центр навч. літератури, 2005. – 352 с.